

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-3180/23-S
Sp. zn. ČŠIS-S-572/23-S

Název	Dům dětí a mládeže Rakovník, příspěvková organizace
Sídlo	S. K. Neumanna 251, 269 01 Rakovník
E-mail	info@ddmrako.cz
IČO	47 013 591
Identifikátor	600 028 003
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Monika Bechnerová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Čermákovy sady 2129, Rakovník Komenského náměstí 209, Nové Strašecí S. K. Neumanna 251, Rakovník
Inspekční činnost na místě	22. – 24. listopadu 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků zájmového vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu, (dále „ŠVP“), jeho naplňování a souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže Rakovník, příspěvková organizace (dále „DDM“ nebo „středisko“) využívá pro poskytování vzdělávání budovy města a další pronajaté prostory. Uskutečňuje

pravidelnou a příležitostnou zájmovou, výchovnou a rekreační činnost, dále osvětovou a táborovou činnost pro děti, mládež nebo jejich rodiče a širokou veřejnost po celý rok. Ke dni inspekční činnosti pracovalo v DDM 1110 účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastníků“) v 82 kroužcích pravidelné zájmové činnosti (dále „ZÚ“ nebo „kroužek“). Počet organizovaných aktivit i jejich účastníků se od předešlé inspekční činnosti výrazně nezměnil.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka DDM (dále „ředitelka“) vede středisko od roku 2018 a splňuje požadavky stanovené pro výkon funkce. V koncepci jeho rozvoje vycházející z reálných podmínek a analýzy stávajícího stavu stanovila jasné a srozumitelné cíle, s nimiž se identifikují všichni pedagogové. Od předchozí inspekční činnosti se výrazně podařilo zlepšit prostorové podmínky školy. Realizace vize je rovněž účinně zaměřena na modernizaci metod, jež pedagogové při vzdělávání využívají, a na veřejnou prezentaci úspěchů činnosti DDM. Ředitelka účelně nastavila pravidla fungování střediska a vhodně delegovala kompetence na zástupkyni. Přenos informací a podnětů mezi aktéry zájmového vzdělávání je díky účelně zavedenému elektronickému systému velmi efektivní. Účinné vedení DDM umožňují pravidelné porady pedagogů. Ředitelka systematicky kontroluje a vyhodnocuje práci vedoucích ZÚ, identifikuje nedostatky a přijímá účinná opatření.

Provoz DDM zajišťuje sedm interních pedagogických pracovníků včetně ředitelky, všichni splňují kvalifikační požadavky. Dílčí přímou pedagogickou činnost vykonává 57 externích pracovníků, z nichž je 19 odborně kvalifikovaných. Ředitelka prokazatelně vyvíjí úsilí o získání kvalifikovaných pedagogů. Chybějící odbornou kvalifikaci, která nemá zásadní vliv na průběh vzdělávání, se snaží eliminovat jednak metodickým vedením zprostředkovaným interními pedagogy, jednak formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jeho plán vychází z potřeb střediska a zájmu jednotlivých pedagogů.

Prostorové a materiálně technické podmínky vzdělávání v budovách umožňují plnění ŠVP. Klubovny i pracovny jsou upravené, vhodně zařízené víceúčelovým vybavením i didaktickou technikou, což přispívá ke zdárné realizaci plánované činnosti. Materiální zabezpečení kroužků mělo požadovanou úroveň, zvláště u ZÚ Keramika, Věda je zábava, Inteligentní robotika. Středisko účelně využívá všechny finanční zdroje, které má k dispozici.

Ochranu zdraví účastníků a jejich bezpečnost během inspekční činnosti usnadňovalo dodržování pravidel vnitřního řádu a provozních řádů pracoven. Vstup do všech budov střediska je zabezpečen proti vstupu cizích osob. Vedení DDM přijímá efektivní opatření ke snižování počtu úrazů.

Středisko aktivně využívá ke zkvalitnění a rozšíření nabídky zájmové činnosti spolupráci se zákonnými zástupci účastníků, s vedením měst Rakovník a Nové Strašecí a dalšími partnery. Sounáležitost s regionem středisko podporuje vystoupením účastníků na kulturně společenských akcích pořádaných městy. Trvalému rozvoji DDM napomáhá jeho kvalitní spolupráce a výměna informací s dalšími středisky volného času zřizovanými Středočeským krajem. DDM účelně spolupracuje s místní akční skupinou a místními zájmovými organizacemi. Součinnost střediska a základních i mateřských škol pomáhá jejich žákům a dětem získávat základní umělecké, sportovní, technické a pracovní kompetence.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve všech ZÚ bylo připravené v souladu se ŠVP. Pedagogové volili vhodné metody a postupy vzhledem k schopnostem účastníků a vzdělávacím cílům, vedli účastníky k vyjadřování vlastních názorů. Účastníci byli motivováni k činnosti, aktivně projevovali svůj zájem o daný obor. Otevřeně komunikovali mezi sebou i s pedagogy. Chovali se k sobě ohleduplně a účelně spolupracovali. Dokázali si samostatnou práci rozložit v čase a dovést ji k stanovenému cíli. Pedagogové rozvíjeli jejich kreativitu a poskytovali jim individuální podporu podle jejich možností. Věkově smíšené složení skupin pozitivně podporovalo přirozené sociální učení, respekt k druhým a rozvoj postojů účastníků. Ve všech hospitovaných útvarech převládalo příznivé klima, pedagogové účastníky povzbuzovali a chválili za dobré výkony.

V hospitovaných kroužcích s taneční tematikou patřících mezi nejméně atraktivní zájmové útvary (Country tance – Lentilky, Lidové tance – Borůvky, Street dance) se sdružovali účastníci různých věkových kategorií od předškolního věku až po mládež. Dařilo se plnit cíl sledovaných lekcí – vycházet z přirozeného pohybu a naučit se správnému držení těla při chůzi, běhu a tanečních krocích. Vedení ZÚ je na vysoké profesionální úrovni. Pedagožka v tandemu s taneční asistentkou podle pohybových schopností účastníků správně volily metody a postupy cvičení. Účelně využívaly pohybové hry a aktivity v kombinaci se záměrným učením nových prvků, choreografií pro hromadné vystoupení na veřejnosti. Účastníci průběžně vyjadřovali radost z pohybu a pedagožka vhodně reagovala na individuální fyzické možnosti, potřebu relaxace i pitný režim účastníků. Důležitou složkou činnosti je pomoc a spolupráce rodičů účastníků.

V hospitovaných sportovních útvarech byla patrná podpora rozvoje osobnosti a nadání účastníků. Kroužky míčových sportů byly všeobecnou sportovní přípravou, přinášely účastníkům radost z pohybu, a zároveň je učily získat pozitivní vztah ke sportu. Vedoucí ZÚ využívala vlastní iniciativu účastníků, vytvářela prostor pro rozvoj jejich pohybových dovedností a ke zvládnutí základních herních prvků. Přípravnými cviky a opakováním je vedla ke zdokonalení jednotlivých technik tak, aby je dokázali uplatnit v řízené hře dle pravidel. Průběh činností dokázala efektivně usměrňovat, účastníky vedla ke společnému hodnocení zvládnutých aktivit.

Výchovně vzdělávací cíl ZÚ Šachy vede mladší zájemce k rozvoji logického myšlení. Činnost kroužku je celoročně zaměřena na výuku základních herních systémů a jejich pravidel. Vedoucí ukázkovými situacemi řídí hru i navozuje pro účastníky přípravné herní situace formou soutěží, pro složitější zvládnutí hry dle pravidel účelně využívá digitální techniku.

Dostatečný prostor pro seberealizaci, rozvoj logického, strategického myšlení, paměti a podporu samostatnosti poskytoval ZÚ Klub deskových her. Jeho náplň byla dobře organizačně promyšlená. Účastníci pracovali na základě zadání nebo předem stanoveného metodického postupu herního systému. Samozřejmá byla diferenciac a individualizace činností, popř. týmová spolupráce. Pedagog účastníkům při obtížích pomáhal a poskytoval průběžnou zpětnou vazbu k jejich činnosti. Vedl je k dodržování pravidel a základních herních systémů.

Oblast rozvoje zájmu o přírodu vhodně umožňují Chovatelské kroužky. Účastníci při sledované činnosti plnili praktické úkoly při manipulaci se zvířaty, jejich krmení a další péči o ně. Některá terária, klece a kotce se zvířaty však neměly označení a identifikaci chovaného druhu a další potřebné údaje o živočichovi. Není tak vhodně podporována

orientace účastníků v systému třídění živočichů, včetně zoologického názvosloví, i hledisko bezpečnosti.

Vztah účastníků k místu bydliště i širokému regionu byl rozvíjen v Turistickém kroužku. Účastníci byli vhodně vedeni k poznávání přírody, učili se v ní aktivně trávit volný čas, dodržovat zásady bezpečnosti pobytu venku, chránit své zdraví.

Mladší účastníci měli příležitost rozvíjet svůj zájem o elektrotechniku v kroužku Věda je zábava, kde přirozeným způsobem vhodně docházelo k propojení jejich zkušeností z reálného života a kreativity. Účastníci byli vedeni k chápání souvislostí mezi jevy, které je obklopují. Učili se skládat jednoduché sestavy i zhotovovat jejich jednotlivé části.

Účastníci ZÚ Keramika modelovali z hlíny výrobky s vánočními motivy podle návrhů vedoucí kroužku, využívali vhodné pracovní postupy, dodržovali pravidla bezpečnosti a hygieny práce, a tak rozvíjeli své dovednosti. Motivace rozhovorem a ukázkou hotového výrobku je pomáhala udržovat v trvalé pracovní aktivitě. Cíle vzdělávání modelovat a tvarovat podle vzoru a vlastní fantazie a získat kladný vztah ke kreativní práci bylo zdařile dosaženo.

Ve Výtvarně tvořivém kroužku měli účastníci příležitost využívat své nápady a samostatně pracovat. Připravené náměty nijak neomezovaly jejich kreativitu, prožitky podporovaly přirozenou zvědavost a potřebu objevovat. Cíle vzdělávání byly účinně diferencovány, účastníci se učili správně a bezpečně používat vhodné materiály, doporučené nástroje, rozvíjeli své estetické cítění. Dříve zhotovené papírové vánoční ozdoby využili účastníci ke zdobení na vánočních stromků na náměstí. Účelně byl podporován jejich vztah k prostředí, ve kterém žijí, radost z vlastní práce. Stejně efektivně byl veden příležitostný workshop drátkování pro dospělé zájemkyně.

Osvětovou a preventivní činnost účinně realizoval DDM při akcích pro děti z mateřských škol. Aktivita „Mateřská škola u zvířátek“ seznamovala děti s životem živočichů, kterým se věnují chovatelské kroužky. Při akci „Děkuji, nechci“ zaměřené na prevenci rizikových jevů u malých dětí a vedené dodavatelsky zájezdovým divadélkem se účastníci učili vyjadřovat vlastní názor v kontaktu s cizí osobou, jednoznačně odmítnout, co nechťejí, postarat se o své bezpečí i zajistit pomoc případně ohroženému kamarádovi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Na pravidelných týdenních poradách a čtvrtletních jednáních pedagogické rady jsou projednávány výsledky vzdělávání v jednotlivých zájmových útvarech. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání je vedeno elektronicky. Dosahované výsledky jsou hodnoceny převážně ve vztahu ke skupinám účastníků v jednotlivých kroužcích, individuálními výsledky se pedagogové zabývají pouze nahodile. Příležitostí ke zlepšení je nastavit funkční systém získávání informací o výsledcích vzdělávání sledováním vzdělávacích pokroků jednotlivých účastníků a zaměřit se rovněž na zjišťování spokojenosti účastníků a jejich zákonných zástupců s poskytnutým vzděláváním

Účastníci jsou k vzdělávání účinně motivováni, aktivity střediska jsou zaměřeny na jejich sociální i osobnostní rozvoj a prevenci rizikových jevů. Výsledky činnosti účastníků jsou nejvíce patrné z účasti ve sportovních a vzdělávacích soutěžích. Taneční skupina Lentilky tradičně obsahuje přední místa v mezinárodních a národních soutěžích, rybáři z DDM zvítězili na Mistrovství České republiky v přívlači (rybolovná technika). Středisko úspěšně organizuje pro školy a školská zařízení v regionu a ve spolupráci s nimi olympiády a vědomostní soutěže.

Zájmové vzdělávání, které středisko poskytuje účastníkům k naplnění volného času nebo k rozvíjení jejich zájmů a dovedností, se výraznou měrou podílí také na účinné prevenci rizikového chování. DDM v potřebném rozsahu poskytuje poradenské služby především pro talentované účastníky a zajišťuje jim metodickou pomoc.

Program i výsledky své práce DDM představuje např. na pořádání prezentačních akcí v městech Rakovník a Nové Strašecí, v místních tištěných zpravodajích a na vlastních webových stránkách. Účelná prezentace poskytuje relevantní informace o podmínkách zápisu do jednotlivých forem zájmového vzdělávání, o termínech i obsahu činností. Při zajišťování dlouhodobých akcí hraje významnou pozitivní roli pracovní nasazení pedagogů a součinnost se zákonnými zástupci účastníků.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Došlo ke změně ve funkci ředitele domu dětí a mládeže.
- Zlepšily se prostorové podmínky pro vzdělávání.
- Snížil se počet externích pedagogických pracovníků, zvýšila se míra jejich nekvalifikovanosti.
- Byly odstraněny nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti.

Silné stránky

- Výsledky vzdělávání v činnosti tanečních kroužků umožňují zažít úspěchy na mezinárodní úrovni věkově širokému spektru účastníků zájmového vzdělávání. (5.3)
- Účinná je podpora sounáležitosti s regionem prezentací výsledků činnosti na četných společenských akcích pro širokou veřejnost. (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Příležitostí ke zlepšení je větší podpora účastníků kroužků přírodovědného zaměření v porozumění a orientaci v systému třídění živočichů. (4.1)
- Příležitostí ke zlepšení činnosti je nastavení systematického sledování výsledků vzdělávání jednotlivých účastníků. (5.1)
- Příležitostí ke zlepšení je získávání zpětné vazby o spokojenosti účastníků, popř. jejich zákonných zástupců s poskytnutým vzděláváním. (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Vytvořit účinný systém vlastního hodnocení kvality poskytovaného vzdělávání s důrazem na hodnocení individuálních výsledků vzdělávání účastníků v závěru vzdělávání.
- Pro lepší orientaci a podporu v porozumění systému třídění organismů a živočichů účastníků kroužků přírodovědného zaměření označit jednotlivé živočichy v teráriích a klecích jejich českými systematickými názvy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Domu dětí a mládeže Rakovník, Nerudova 504, vydaná zřizovatelem ze 6. prosince 2001 včetně dodatků 1 až 5
2. Školní vzdělávací program, účinnost k termínu inspekční činnosti
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
4. Plán kontrol a hospitační činnosti na školní rok 2023/2024
5. Školní matrika a doklady o přijímání účastníků (závazné přihlášky s potvrzením o přijetí) ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti – vzorek
6. Vnitřní řád Domu dětí a mládeže Rakovník, Nerudova 504, účinnost k termínu inspekční činnosti
7. Záписы z jednání pedagogické rady, školní rok 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Rozpis přímé výchovné činnosti pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z hospitací, školní rok 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti – vzorek
10. Měsíční a týdenní plány práce, školní rok 2023/2024 – vzorek
11. Nabídka a deníky zájmových útvarů, školní rok 2022/2023 a 2023/2024
12. Minimální preventivní program, účinnost k termínu inspekční činnosti
13. Výroční zpráva o činnosti střediska volného času za školní rok 2022/2023
14. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví ve školním roce 2023/2024, kniha úrazů k termínu inspekční činnosti
15. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků, včetně jmenování ředitelky do funkce – vzorek, plán DVPP, školní roky 2022/2023, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
16. Hospodářská dokumentace – kalendářní rok 2022 a první pololetí roku 2023
17. Webové stránky: <https://www.ddmrako.cz>
18. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-1412/17-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím

převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

Mgr. Helena Zahradníčková, školní inspektorka

15. prosince 2023